

EUROPEES PARLEMENT

1999

2004

Zittingsdocument

19 april 2001

DEFINITIEVE VERSIE
A5-0122/2001

ONTWERPVERSLAG

over het verslag van de Commissie betreffende toepassing van verordening (EEG) nr. 3911/92 van de Raad betreffende de uitvoer van cultuurgoederen en richtlijn 93/7/EEG van de Raad betreffende de teruggave van cultuurgoederen die op onrechtmatige wijze buiten het grondgebied van een lidstaat zijn gebracht (COM(2000) 325 – C5-0509/2000 – 2000/2246(COS))

Commissie cultuur, jeugd, onderwijs, media en sport

Rapporteur: Pedro Aparicio Sánchez

INHOUD

	Blz.
PROCEDUREVERLOOP	4
ONTWERPRESOLUTIE	5
TOELICHTING	9
ADVIES VAN DE COMMISSIE VRIJHEDEN EN RECHTEN VAN DE BURGER, JUSTITIE EN BINNENLANDSE ZAKEN	

PROCEDUREVERLOOP

Bij schrijven van 25 mei 2000 deed de Commissie haar verslag betreffende toepassing van verordening (EEG) nr. 3911/92 van de Raad betreffende de uitvoer van cultuurgooderen en richtlijn 93/7/EEG van de Raad betreffende de teruggave van cultuurgooderen die op onrechtmatige wijze buiten het grondgebied van een lidstaat zijn gebracht (COM(2000) 325 – 2000/2246(COS)) toekomen aan het Parlement.

Op 23 oktober 2000 gaf de Voorzitter van het Parlement kennis van de verwijzing van dit verslag naar de Commissie cultuur, jeugd, onderwijs, media en sport als commissie ten principale en naar de Commissie vrijheden en rechten van de burger, justitie en binnenlandse zaken en de Commissie juridische zaken en interne markt als medeadviserende commissies (C5-0509/2000).

De Commissie cultuur, jeugd, onderwijs, media en sport benoemde reeds op haar vergadering van 13 juli 2000 Pedro Aparicio Sánchez tot rapporteur.

De commissie behandelde het verslag van de Commissie en het ontwerpverslag op haar vergaderingen van 5 maart en 10/11 april 2001.

Op laatstgenoemde vergadering hechtte zij met 24 stemmen voor bij 1 onthouding haar goedkeuring aan de ontwerpresolutie.

Bij de stemming waren aanwezig: Vasco Graça Moura (waarnemend voorzitter), Ulpu Iivari en Giorgio Ruffolo (ondervoorzitters), Pedro Aparicio Sánchez (rapporteur), Ole Andreasen, Thierry de La Perriere, Christine de Veyrac, Raina A. Mercedes Echerer (verving Eurig Wyn), Jillian Evans (verving Phillip Whitehead), Cristina Gutiérrez Cortines, Ruth Hieronymi, Magdalene Hoff (verving Lissy Gröner), Elizabeth Lynne (verving Marieke Sanders-ten Holte), Lucio Manisco, Maria Martens, Mario Mauro, Pietro-Paolo Mennea, Barbara O'Toole, Roy Perry, Christa Prets, Dana Rosemary Scallon, Feleknas Uca (verving Geneviève Fraisse), Stavros Xarchakos, Sabine Zissener en Myrsini Zorba (verving Martine Roure).

Het advies van de Commissie vrijheden en rechten van de burger, justitie en binnenlandse zaken is bij dit verslag gevoegd. De Commissie juridische zaken en interne markt heeft op 27 februari 2001 besloten geen advies uit te brengen.

Het verslag werd ingediend op 19 april 2001.

De termijn voor de indiening van amendementen wordt bekendgemaakt in de ontwerpagenda voor de vergaderperiode waarin het verslag wordt behandeld.

ONTWERPRESOLUTIE

Resolutie van het Europees Parlement over het verslag van de Commissie betreffende toepassing van verordening (EEG) nr. 3911/92 van de Raad betreffende de uitvoer van cultuurgoederen en richtlijn 93/7/EEG van de Raad betreffende de teruggave van cultuurgoederen die op onrechtmatige wijze buiten het grondgebied van een lidstaat zijn gebracht (COM(2000) 325 – C5-0509/2000 – 2000/2246(COS))

Het Europees Parlement,

- gezien het verslag van de Commissie (COM(2000) 325 – C5-0509/2000)¹,
 - gelet op de artikelen 30 en 151 van het EG-Verdrag,
 - gelet op artikel 47, lid 1 van zijn Reglement,
 - gezien het verslag van de Commissie cultuur, jeugd, onderwijs, media en sport en het advies van de Commissie vrijheden en rechten van de burger, justitie en binnenlandse zaken (A5-0122/2001),
- A. overwegende dat de illegale handel in cultuurgoederen vaak onherstelbare schade toebrengt aan het nationale en Europese cultuurgoed en dat deze handel, waarbij in toenemende mate kunstwerken en archeologische vondsten binnen en buiten de EU worden geroofd en verspreid raken, in de afgelopen jaren duidelijk is toegenomen en een zorgwekkende omvang heeft bereikt,
- B. overwegende dat de aanstaande uitbreiding van de Europese Unie en de vergroting van de binnenmarkt die daarmee gepaard zal gaan de situatie nog dreigen te verergeren, waardoor het nog moeilijker zal worden om de illegale handel in cultuurgoederen binnen de Europese Unie en via een brede kring van haar omringende landen te beheersen,
- C. overwegende dat de bovengenoemde onderwerpen een integraal onderdeel moeten zijn van de onderhandelingen over de uitbreiding, in de hoofdstukken betreffende cultuur en interne markt alsmede in het kader van de derde pijler, met name de samenwerking tussen douane- en politiediensten en de bestrijding van de georganiseerde misdaad,
- D. overwegende dat de catalogi van de cultuurgoederen die het eigendom zijn van openbare of particuliere instellingen of organen in elk van de lidstaten tekortschieten of deze zelfs totaal ontbreken,
- E. overwegende dat de informatievergaring en -overdracht tussen de lidstaten en daarbinnen tekortschiet,
- F. overwegende dat de Europese Unie de lidstaten bij de bescherming, de instandhouding en het herstel van hun nationale cultuurgoederen en cultureel erfgoed van Europees belang en dus ook bij de bestrijding van de illegale handel in deze goederen doeltreffend moet steunen,
- G. overwegende dat de verordening over de uitvoer van cultuurgoederen en de richtlijn betreffende de teruggave tot dusverre de enige rechtsinstrumenten op communautair niveau

¹ PB C nog niet in het Publicatieblad gepubliceerd.

zijn, die gericht zijn op de bestrijding van de illegale handel in cultuuroederen,

- H. overwegende dat de verordening en de richtlijn weliswaar in respectievelijk 1992 en 1993 door de Raad van de Europese Unie zijn aangenomen, maar dat de richtlijn door vele lidstaten met vertraging in nationaal recht werd omgezet, zodat de Commissie zegt dat zij nog geen realistische beoordeling van de doeltreffendheid ervan kan voorleggen,
- I. overwegende dat de meeste lidstaten en de Commissie niettemin van mening zijn dat de richtlijn en de verordening reeds positieve gevolgen hebben gehad voor de bescherming van cultuuroederen, aangezien de actoren van de internationale handel bewust zijn gemaakt van het belang van bescherming van nationale cultuuroederen en de mensen zich ervan bewust zijn geworden dat cultuuroederen in Europees verband moeten worden beschermd,
- J. overwegende evenwel dat door verscheidene lidstaten voorbehoud is gemaakt ten aanzien van de reële gevolgen van de communautaire instrumenten waarop het verslag van de Commissie over de onrechtmatige uitvoer van cultuuroederen betrekking heeft,
- K. overwegende dat de Commissie in haar verslag wijst op de volgens haar onvoldoende samenwerking van de terzake bevoegde douaneautoriteiten en met cultuur belaste autoriteiten in de lidstaten, alsmede van de autoriteiten van de Gemeenschap, terwijl de ITCG-internetsite voor de uitwisseling van informatie over de bescherming van cultuuroederen, die de Commissie zelf vermeldt in het kader van het IDA-programma, merkwaardigerwijze nog steeds niet actief is,
- L. overwegende dat de beoogde samenwerking kan worden versterkt door de invoering:
- van de verplichting om de toekenning van vergunningen afhankelijk te stellen van een vooraf bij de staat van herkomst van het bewuste cultuuroed in te dienen aanvraag, om zeker te zijn dat het betrokken voorwerp op legale wijze het land heeft verlaten;
 - van een begeleidend document ten bewijze van de oorsprong van het voorwerp;
 - van een computersysteem voor de aangifte van de diefstal van cultuuroederen bij de douane-autoriteiten en de politie,
1. wijst op het belang van het cultureel erfgoed voor de nationale en Europese identiteit en verlangt dat dit erfgoed door alle betrokkenen doeltreffend wordt beschermd;
 2. is van mening dat de illegale handel in cultuuroederen een dergelijke omvang heeft bereikt, dat het cultureel erfgoed van de lidstaten daardoor permanent aanzienlijke, vaak onherstelbare schade lijdt;
 3. wijst erop dat onder illegale handel een breed spectrum van activiteiten wordt verstaan, dat loopt van de uitvoer van culturele goederen door hun rechtmatige eigenaar, zonder de noodzakelijke vergunningen, tot doelgerichte handel met gestolen objecten, vaak door criminele organisaties, onder meer met het doel om zwart geld wit te wassen, alsook de toe-eigening en verhandeling door natuurlijke personen van cultuuroederen (hoofdzakelijk manuscripten en archeologische objecten met inbegrip van uit de zee opgedoken voorwerpen) wier bestaan op het moment van de toe-eigening niet bekend is bij de bevoegde autoriteiten;
 4. is van mening dat de bepalingen van richtlijn 93/7/EEG van de Raad betreffende de teruggave van cultuuroederen die op onrechtmatige wijze buiten het grondgebied van een lidstaat zijn gebracht tekortschieten, vooral ten aanzien van de verjaringstermijn van één jaar

die minimaal op drie jaar moet worden gebracht, overeenkomstig het bepaalde in artikel 5 van de UNIDROIT-overeenkomst van 24 juni 1995;

5. stelt vast dat gezien de bestaande interne markt en de spoedige uitbreiding daarvan de lidstaten de illegale handel doeltreffender kunnen bestrijden door een betere coördinatie van de bevoegde institutionele organen van de Europese Unie;
6. dringt er bij de lidstaten op aan hun beleid en optreden ter bestrijding van de illegale handel in cultuurgoederen meer te coördineren;
7. is derhalve van mening dat de Europese Unie in het kader van haar bevoegdheden een sterker accent moet leggen op de bestrijding van de illegale handel in cultuurgoederen en acht het dringend noodzakelijk dat de Commissie maatregelen gaat nemen;
8. verzoekt de Commissie om in de lidstaten en de kandidaat-landen campagne te voeren om de publieke opinie te mobiliseren tegen de illegale handel in cultuurgoederen;
9. verzoekt de Commissie, de lidstaten en de overheden van de kandidaat-landen om de eigenaren te bewegen tot een volledige en openbare catalogisering van de cultuurgoederen die in het bezit zijn van instellingen als de kerk of openbare en particuliere stichtingen en organen;
10. verzoekt de Commissie de mogelijkheid te onderzoeken om een nieuwe, meer bindende versie van verordening 3911/92 voor te stellen, met daarin de verplichting voor de lidstaten:
 - a) de verlening van vergunningen afhankelijk te stellen van een vooraf aan het land van herkomst van het cultuurgoed voor te leggen aanvraag die ten doel heeft vast te stellen of het bewuste goed op legale wijze het betrokken land heeft verlaten,
 - b) een begeleidend document in te voeren aan de hand waarvan o.a. de oorsprong van het voorwerp en de geloofwaardigheid van de aanvrager kunnen worden nagezien;
11. is van mening dat de bestrijding van de illegale handel in cultuurgoederen weliswaar vooral een probleem is op cultureel beleidsgebied maar ook ten dele valt onder de bevoegdheid van de commissarissen belast met de interne markt en met justitie en binnenlandse zaken; acht bijgevolg een gecoördineerde aanpak van de bevoegde commissarissen noodzakelijk, zodat op alle gebieden tegelijkertijd kan worden opgetreden en alle instrumenten waarover de Unie beschikt kunnen worden ingezet;
12. verzoekt de Commissie, onder auspiciën van de commissaris voor culturele zaken, nog vóór eind 2001 een Groenboek, tenminste echter een mededeling over de illegale handel in cultuurgoederen op te stellen waarin de volgende punten moeten voorkomen:
 - a) een schets van de huidige situatie van de illegale handel in cultuurgoederen in Europa met een opsomming en een omschrijving van de belangrijkste kunstwerken die sinds de aanneming van verordening (EEG) nr. 3911/92 en richtlijn 93/7/EEG van de Raad tot op heden zijn geroofd en nog niet teruggevonden,
 - b) een uitgebreide beoordeling van het effect van de verordening en de richtlijn in een vergelijkende analyse van de nationale wetgevingen van de verschillende lidstaten,
 - c) een beoordeling van de te verwachten gevolgen van de toetreding van nieuwe lidstaten,
 - d) voorstellen voor concrete maatregelen op Europees niveau ter bestrijding van de illegale handel,

- e) een beoordeling van de mogelijkheid om de lidstaten aan te bevelen een meertalig standaardformulier in te voeren waarin de aard en de kenmerken van onvreemde goederen worden aangegeven met eventueel een foto daarvan, alsmede de verplichting voor meer waardevolle goederen tevens de desbetreffende gegevens op te nemen in het Schengen-informatiesysteem (SIS II)¹ en het Douane-informatiesysteem (SID)²,
- f) de opening van een website waarop formulieren en beeldgegevens met betrekking tot onvreemde goederen vrij kunnen worden geraadpleegd,
- g) een beoordeling van de mogelijkheid voor de Unie (in het kader van haar bevoegdheden ten aanzien van de politieke en justitiële samenwerking op strafrechtelijk gebied) of zelfs voor de Gemeenschap (in het kader van de uitoefening van haar reeds bij besluit geregelde bevoegdheden) om toe te treden tot de onlangs in het kader van de Verenigde Naties gesloten UNIDROIT-overeenkomst inzake de teruggave van gestolen kunstwerken, die op 24 juni 1995 in Rome is ondertekend;

13. verzoekt de Raad, de Commissie en de lidstaten om het in de voorgaande paragraaf genoemde document te publiceren, met de grootste spoed maatregelen te nemen om de illegale handel in cultuurgoederen aan te pakken, de politiediensten actiever en meer gecoördineerd te doen optreden en de justitiële samenwerking tussen de lidstaten te versterken;

14. verzoekt de Commissie en de lidstaten om in het kader van het actieplan e-Europe een digitaal netwerk op te zetten met informatie over de cultuurgoederen die het voorwerp van onrechtmatige toe-eigening en verhandeling zijn;

15. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Raad en de Commissie, alsmede aan de regeringen en parlementen van de lidstaten en de aspirant-lidstaten.

¹ Zie Schengen-acquis - Besluit van het uitvoerend comité van 7 oktober 1997 inzake de ontwikkeling van het SIS (SCH/Com-ex(97)24), PB L 239 van 22.9.2000, blz. 442-443.

² **Overeenkomst opgesteld op grond van artikel K.3 van het Verdrag betreffende de Europese Unie inzake het gebruik van informatica op douanegebied**, PB C 316 van 21.11.1995, blz. 34-47 en het **toelichtend verslag over de overeenkomst vastgesteld op grond van artikel K.3 van het Verdrag betreffende de Europese Unie inzake wederzijdse bijstand en samenwerking tussen de douane-administraties (door de Raad goedgekeurd op 28 mei 1998)**, PB C 189 van 17.6.1998, blz. 1-18.

TOELICHTING

1. Toepassing van de richtlijn en de verordening

Sinds 30 maart 1992 is de verordening van de Raad over de export van cultuurgoederen van kracht. De richtlijn over de teruggave van cultuurgoederen die op onrechtmatige wijze buiten het grondgebied van een lidstaat zijn gebracht, is op 15 maart 1993 door de Raad aangenomen. Beide rechtsinstrumenten bepalen dat de Commissie het Europees Parlement, de Raad en het Economisch en Sociaal Comité om de drie jaar een verslag over de uitvoering voorlegt.

Van deze taak heeft de Commissie zich door de indiening van het onderhavige verslag op 25 mei 2000 gekweten. In haar verslag wijst de Commissie erop dat talrijke lidstaten de richtlijn met vertraging in nationaal recht hebben omgezet, en dat ze dus nog niet lang genoeg wordt toegepast om de doeltreffendheid ervan adequaat te kunnen beoordelen. Noch ten aanzien van de richtlijn, noch van de verordening kan de Commissie voldoende gegevens voorleggen om de doeltreffendheid objectief te kunnen beoordelen. Zij wijst niettemin vooral op een positief effect, namelijk het feit dat de actoren van de internationale handel zich bewust zijn geworden van het probleem van de bescherming van culturele goederen. Aan de andere kant kunnen reeds tekortkomingen bij de samenwerking van de douaneinstanties en de met cultuur belaste autoriteiten in de lidstaten alsmede bij de samenwerking van de autoriteiten op communautair niveau worden vastgesteld. Ook klaagt de Commissie erover dat het gedrag en de instelling in de lidstaten nog vooral gericht is op de bescherming van nationale cultuurgoederen en niet op de bescherming van cultuurgoederen op communautair niveau.

Daaruit blijkt dus reeds dat een verdere, meer uitgebreide beoordeling van het effect van deze beide rechtsinstrumenten in de nabije toekomst op grond van betere gegevens moet verlopen en dat pas op basis hiervan eventueel substantiële wijzigingen in de richtlijn en de verordening kunnen worden aangebracht.

2. De bestrijding van de illegale handel op Europees niveau

Tot dusver zijn de richtlijn en de verordening de enige rechtsinstrumenten op communautair niveau ter bescherming van culturele goederen tegen de illegale handel. Daartegenover staat een voortdurend verslechterende situatie. Hoewel het natuurlijk moeilijk is om de omvang van de illegale handel te becijferen, wordt deze over het algemeen zorgwekkend genoemd en wordt aan het cultuurgoed van de lidstaten onherstelbare schade toegebracht. De aanstaande uitbreiding van de Europese Unie en dus ook de uitbreiding van de interne markt brengt nieuwe gevaren met zich mee, zowel voor de bescherming van de cultuurgoederen van de huidige alsook van de nieuwe lidstaten.

Daarom moet de Europese Commissie dit probleem grondig onderzoeken en maatregelen nemen. De bestrijding van de illegale handel vereist maatregelen op verschillende gebieden, waarvoor verschillende commissarissen bevoegd zijn: cultuur, interne markt, justitie en binnenlandse zaken. Men mag echter niet vergeten dat de bestrijding van de illegale handel in het belang is van de bescherming en instandhouding van de cultuurgoederen van de lidstaten, zodat vooral de met cultuur belaste commissaris zich met deze kwestie zou moeten bezighouden.

Met het oog op de dramatische situatie kan dit onderwerp niet op de lange baan worden geschoven. Op verzoek van de rapporteur heeft de voorzitter van de Commissie cultuur, jeugd, onderwijs, media en sport de met cultuur belaste commissaris reeds in september 2000

schriftelijk verzocht zo spoedig mogelijk een Groenboek, of tenminste een mededeling over dit onderwerp op te stellen. Helaas heeft de commissaris noch in haar antwoordbrief, noch in de discussies met de commissie toegezegd dat ze zal ingaan op dit verzoek.

Daarom is het zinvol door een resolutie van het Europees Parlement er nog eens op te wijzen hoe belangrijk het Parlement dit probleem vindt en enkele voorstellen te doen voor de van de Commissie verlangde maatregelen.

10 april 2001

ADVIES VAN DE COMMISSIE VRIJHEDEN EN RECHTEN VAN DE BURGER, JUSTITIE EN BINNENLANDSE ZAKEN

aan de Commissie cultuur, jeugd, onderwijs, media en sport

inzake het verslag van de Commissie aan de Raad, het Europees Parlement en het Economisch en Sociaal Comité over de toepassing van verordening (EEG) nr. 3911/92 van de Raad betreffende de uitvoer van cultuuroederen en richtlijn 93/7/EEG van de Raad betreffende de teruggave van cultuuroederen die op onrechtmatige wijze buiten het grondgebied van een lidstaat zijn gebracht (COM(2000) 325 – C5-0509/2000 – 2000/2246(COS))

Rapporteur voor advies: Marcello Dell'Utri

PROCEDUREVERLOOP

De Commissie vrijheden en rechten van de burger, justitie en binnenlandse zaken benoemde op haar vergadering van 29 augustus 2000 Marcello Dell'Utri tot rapporteur voor advies.

De commissie behandelde het ontwerpadvies op haar vergaderingen van 20 maart en 10 april 2001.

Op laatstgenoemde vergadering hechtte zij met algemene stemmen haar goedkeuring aan de hierna volgende conclusies.

Bij de stemming waren aanwezig: Robert J.E. Evans (waarnemend voorzitter), Marcello Dell'Utri (rapporteur voor advies), Niall Andrews, Alima Boumediene-Thiery, Carmen Cerdeira Morterero (verving Adeline Hazan), Ozan Ceyhun, Carlos Coelho, Giuseppe Di Lello Finuoli, Giorgos Dimitrakopoulos (verving Rocco Buttiglione), Daniel J. Hannan, Jorge Salvador Hernández Mollar, Anna Karamanou, Alain Krivine (verving Pernille Frahm), Hartmut Nassauer, William Francis Newton Dunn (verving Jan-Kees Wiebenga), Arie M. Oostlander (verving Timothy Kirkhope), Ingo Schmitt (verving Eva Klant), Patsy Sørensen, Sérgio Sousa Pinto, Joke Swiebel, Anna Terrón i Cusí, Anne E.M. Van Lancker (verving Gianni Vattimo) en Christian Ulrik von Boetticher.

BEKNOPTE MOTIVERING

De Commissie openbare vrijheden schaaft zich in grote lijnen achter het verzoek van de Cultuurcommissie om van de Commissie en met name van de lidstaten meer informatie over dit onderwerp te krijgen. Volgens Interpol betreft het hier een wijdverbreid fenomeen: alleen al in Frankrijk zijn naar verluidt in 1997 5.569 kunstwerken gestolen en in het jaar daarop 7.800, terwijl de situatie in Duitsland, Italië en België al niet veel betere is. De in de mededeling van de Commissie vervatte informatie kan evenwel tot tegenstrijdige interpretaties aanleiding geven, terwijl de verstrekte referentiegegevens niet lijken te volstaan om de reële omvang van het verschijnsel en de effectiviteit van het door de overheidsinstanties van de lidstaten gevoerde bestrijdingsbeleid goed te kunnen beoordelen.

Bovendien hebben wij sterk de indruk dat de uitwisseling van informatie tussen de voornaamste betrokken actoren (musea, kunstverzamelaars, nationale instanties) zeer gebrekkig functioneert

en ternauwernood gestructureerd is. Het heeft er hoe dan ook alle schijn van dat het in het kader van het IDA-programma te financieren gespecialiseerde informatienetwerk (ITCG - Information on Transfer of Cultural Goods) bij de lidstaten op weinig belangstelling hoeft te rekenen. Derhalve is het wellicht raadzaam na te gaan of het wellicht in de praktijk niet raadzaam is zijn toevlucht te nemen tot een minder rigoureuus systeem van standaardformulieren, waar mogelijk aangevuld met foto's. Voor kostbaardere stukken kan wellicht worden volstaan met een systeem waarbij gebruik wordt gemaakt van de informatie (en foto's) die bij de opstelling van verzekeringscontracten worden gebruikt. Deze formulieren kunnen eventueel ook weer worden gebruikt:

- zowel op de gespecialiseerde netwerken van de douane-instanties (in het kader van het Douane-informatiesysteem DIS) als bij de controle aan de grensposten van het Schengen-gebied (het Schengen-informatiesysteem SIS - waarin reeds informatie over bijvoorbeeld gestolen auto's wordt opgeslagen);
- via een website waarop de door de betrokken particulieren opgestelde formulieren met betrekking tot ontvreemde of verdwenen goederen worden geregistreerd (zoals Interpol inmiddels al aan het doen is op de site <http://www.stolenart.net>).

Door gebruik te maken van gestandaardiseerde informatie kunnen tevens op gerichte wijze via sleutelwoorden zoekopdrachten worden gegeven (op datum, plaats en categorie cultuurogoed). Hoe grootschaliger het fenomeen optreedt, hoe zinvoller het wordt gebruik te maken van de expertise van Europol of Interpol. Ook zou de Unie (in het kader van haar bevoegdheden op het stuk van politie en justitie samenwerking op strafrechtelijk gebied) of zelfs de Gemeenschap (in het kader van de uitoefening van haar reeds bij besluit geregelde bevoegdheden) gebruik kunnen maken van de mogelijkheid om toe te treden tot de onlangs in het kader van de Verenigde Naties gesloten UNIDROIT-overeenkomst voor de teruggave van gestolen kunstwerken, die op 24 juni 1995 in Rome is ondertekend. Deze aanpak zou tevens het grote voordeel bieden dat het acquis van de Unie en de Gemeenschap op dit terrein verder zou worden uitgebreid, zodat ook de kandidaatlidstaten bij hun toetreding gemakkelijker bij dit systeem zouden kunnen worden betrokken.

Aangezien wij tot onze niet geringe verbazing uit de mededeling van de Commissie hebben kunnen opmaken dat de lidstaten zich nagenoeg niets gelegen hebben laten liggen aan het bepaalde in artikel 6 van verordening 3911/92 inzake de verplichting tot wederzijdse administratieve bijstand, lijkt het dienstig de Commissie te verzoeken een voorstel te formuleren tot herziening van de bedoelde verordening, teneinde deze vorm van samenwerking een meer bindend karakter te geven. In dat verband wordt met name voorgesteld:

1. in de verordening de verplichting op te nemen om pas een vergunning te verlenen nadat daarover vooraf bij het land van herkomst van het bewuste cultuurogoed navraag is gedaan, teneinde te garanderen dat het cultuurogoed op geoorloofde wijze het land heeft verlaten, zoals bijvoorbeeld in Italië gebruikelijk is;
2. de invoering verplicht te stellen van een begeleidend document met behulp waarvan de oorsprong van het voorwerp kan worden nagevolgd, zodat de nationale overheid beter kan reageren wanneer later een aanvraag voor een uitvoervergunning bij haar wordt ingediend.

CONCLUSIES

De Commissie vrijheden en rechten van de burger, justitie en binnenlandse zaken verzoekt de ten principale bevoegde Commissie cultuur, jeugd, onderwijs, media en sport onderstaande suggesties in de goed te keuren ontwerp-resolutie op te nemen:

AMENDEMENT 1

Overweging G bis (nieuw)

G bis. overwegende dat de Commissie in haar verslag aangeeft dat artikel 6 van verordening 3911/92 praktisch niet wordt toegepast,

AMENDEMENT 2

Overweging G ter (nieuw)

G ter. overwegende dat de beoogde samenwerking kan worden versterkt door de invoering:

- ***van de verplichting om de toekenning van vergunningen afhankelijk te stellen van een vooraf bij de staat van herkomst van het bewuste cultuurgoed in te dienen aanvraag, om zeker te zijn dat het betrokken voorwerp op legale wijze het land heeft verlaten;***
- ***van een begeleidend document ten bewijze van de oorsprong van het voorwerp;***
- ***van een computersysteem voor de aangifte van de diefstal van cultuurgoederen bij de douane-autoriteiten en de politie,***

AMENDEMENT 3

Paragraaf 5 ter (nieuw)

5 ter. verzoekt de Commissie de mogelijkheid te onderzoeken om een nieuwe, meer bindende versie van verordening 3911/92 voor te stellen, met daarin de verplichting voor de lidstaten:

- 1. de verlening van vergunningen afhankelijk te stellen van een vooraf aan het land van herkomst van het cultuurgoed voor te leggen aanvraag die ten doel heeft vast te stellen of het bewuste goed op legale wijze het betrokken land heeft verlaten,***
- 2. een begeleidend document in te voeren aan de hand waarvan o.a. de oorsprong van het voorwerp en de geloofwaardigheid van de aanvrager kunnen worden nagetrokken.***

AMENDEMENT 4

Paragraaf 6

6. is van mening dat de bestrijding van de illegale handel in cultuurgoederen weliswaar vooral een probleem is op cultureel beleidsgebied maar ook ten dele valt onder de bevoegdheid van de commissarissen belast met de interne markt en met justitie en binnenlandse zaken; acht bijgevolg een gecoördineerde aanpak van de bevoegde commissarissen noodzakelijk, zodat op alle gebieden tegelijkertijd kan worden opgetreden en alle instrumenten waarover de Unie beschikt kunnen worden ingezet;

AMENDEMENT 5

Paragraaf 7, letter e), f) en g) (nieuw)

e) een beoordeling van de mogelijkheid om de lidstaten aan te bevelen een meertalig standaardformulier in te voeren waarin de aard en de kenmerken van onvreemde goederen worden aangegeven met eventueel een foto daarvan, alsmede de verplichting voor meer

- waardevolle goederen tevens de desbetreffende gegevens op te nemen in het Schengen-informatiesysteem (SIS II)¹ en het Douane-informatiesysteem (SID)²,*
- f) de opening van een website waarop formulieren en beeldgegevens met betrekking tot ontvreemde goederen vrij kunnen worden geraadpleegd,*
- g) een beoordeling van de mogelijkheid voor de Unie (in het kader van haar bevoegdheden ten aanzien van de politieke en justitiële samenwerking op strafrechtelijk gebied) of zelfs voor de Gemeenschap (in het kader van de uitoefening van haar reeds bij besluit geregelde bevoegdheden) om toe te treden tot de onlangs in het kader van de Verenigde Naties gesloten UNIDROIT-overeenkomst inzake de teruggave van gestolen kunstwerken, die op 24 juni 1995 in Rome is ondertekend,*

¹ Zie Schengen-acquis - Besluit van het uitvoerend comité van 7 oktober 1997 inzake de ontwikkeling van het SIS (SCH/Com-ex(97)24), PB L 239 van 22.9.2000, blz. 442-443.

² Overeenkomst opgesteld op grond van artikel K.3 van het Verdrag betreffende de Europese Unie inzake het gebruik van informatica op douanegebied, PB C 316 van 21.11.1995, blz. 34-47 en het toelichtend verslag over de overeenkomst vastgesteld op grond van artikel K.3 van het Verdrag betreffende de Europese Unie inzake wederzijdse bijstand en samenwerking tussen de douane-administraties (door de Raad goedgekeurd op 28 mei 1998), PB C 189 van 17.6.1998, blz. 1-18.